

עפ"ת 8141/07/15 - חיים בן-ישי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 8141-07-15 בן-ישי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:
בפני כבוד השופטת רונית בש
המערער חיים בן-ישי
נגד
המשיבה מדינת ישראל

פסק דין

1. לפניי ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בעכו, כב' השופט אבישי קאופמן (להלן: "בית משפט קמא"), אשר ניתנה ביום 22.5.15 בתיק המ"ש 6923-03-15, לפיה נדחתה בקשת המערער להארכת מועד להישפט בגין הודעת תשלום קנס-דו"ח תעבורה מיום 24.4.14 המייחס למערער עבירה של אי ציות לתמרור 302, שהינו תמרור "עצור", זאת מכוח תקנות 22 (א) ו-64(ד) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "הדו"ח").

החלטת בית משפט קמא

2. בהחלטתו הנ"ל (להלן: "ההחלטה") הטעים בית משפט קמא, כי המערער עתר להארכת מועד להישפט בגין הדו"ח מיום 24.4.14, אשר אין חולק כי נמסר לידי המערער הטוען, כי הגיש בקשה להישפט בסמוך, אולם בקשתו לא טופלה. בית משפט קמא ציין, כי ביום 30.4.15 ולאחר התנגדות המשיבה לבקשה, ביקש בית משפט קמא לקבל פרטים מרשות הרישוי והמרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (להלן: "המרכז לגביית קנסות" או "המרכז") באשר לעניינו של המערער ואלו הובאו לעיונו.

3. בית משפט קמא קבע בהחלטה, כי אין חולק על כך שהמערער לא שלח בקשתו להישפט בדואר רשום, כנדרש. בית משפט קמא ציין, כי המשיבה טוענת כי מי ששלח בקשתו שלא כנדרש ייחשב כמי שלא הגיש כלל בקשה. בית משפט קמא קבע בנקודה זו, כי אף אם היה מוכן לקבל את טענת המערער באשר למשלוח בקשה להארכת מועד להישפט בדואר "רגיל", הרי שברי, כי הנטל להוכיח כי בקשה כאמור נשלחה במועד מוטל על כתפי המערער. בנידון דידן קבע בית משפט קמא, כי המערער לא עמד בנטל ההוכחה.

4. בית משפט קמא הטעים עוד, כי מתגובת רשות הרישוי עולה, כי למערער נשלחו דרישות תשלום בחודשים אוגוסט וספטמבר 2014. בית משפט קמא קבע, כי מדרישות אלה צריך היה המערער להבין

כי בקשתו להישפט, אם הוגשה, לא טופלה. בנקודה זו הוסיף וציין בית משפט קמא, כי המערער אף שוחח טלפונית עם המרכז, אך לא נקט בכל פעולה נוספת ולא פנה למשטרה לברר מדוע בקשתו אינה מטופלת. נוכח האמור לעיל, קבע בית משפט קמא, כי התנהלות המערער סותרת, או לפחות מעמידה בספק ניכר, את טענתו כי שלח בקשה להישפט במועד, וזאת בוודאי כאשר אין לו אסמכתא לכך, כנדרש. בית משפט קמא הטעים, כי ממסמכי רשות הרישוי עולה, כי למערער נשלחה הודעה בדבר פסילת רישונו, לפי שיטת הניקוד, בחודש ינואר 2015, וכי דומה כי סנקציה זו היא הסיבה להגשת הבקשה דנן. בנקודה זו ציין בית משפט קמא, כי כבר נפסק לא אחת, כי לבקשות הבאות לאחר קבלת הודעות הרשות בדבר נקיטת הליכים יש להתייחס בזירות מרובה, לאור הנוהג בציבור להגיש בקשות להארכת מועד להישפט בניסיון להסיר את גזירת רשות הרישוי.

5. בית משפט קמא לא השתכנע בהחלטה, כי המערער הצביע על חשש לעיוות דין אם תידחה בקשתו. בית משפט קמא סבר, כי תגובתו הראשונית של המערער, כפי שנרשמה בידי השוטר הייתה "אני מתנצל", וכי יש בה לפחות ראשית הודאה מצידו. בית משפט קמא ציין עוד, כי המערער בבקשתו אינו מפרט בתצהיר את טענותיו כנגד העבירה וטענתו המרכזית היא נגד טעות של השוטר ברישום מס' הק"מ בכביש. ודוק, המערער טוען, כי מהדו"ח עולה, כי מדובר בק"מ 225 בכביש שהינו באורך של 200 ק"מ בלבד. בנקודה זו, בהתייחסו לטענת המערער, כי נגרם לו עיוות דין בשל אי היעדרות לבקשתו, הטעים בית משפט קמא, כי אין חשש אמיתי שהדו"ח נרשם "מחוץ לגבולות המדינה", מה גם שלצד מס' הק"מ מציין השוטר, כי הדו"ח נרשם בכביש פנימי "נעמן". מכאן נקבע, כי ניתן לאתר את מקום עריכת הדו"ח והטעות במס' הק"מ בכביש הינה טעות טכנית בלבד. בית משפט קמא הבהיר, כי המערער לא מסר גרסה עובדתית, לא מסר היכן נערך הדו"ח, וכן לא הסביר מדוע טעות במס' הק"מ בכביש שומטת את הבסיס לעבירה.

6. לאור כל האמור לעיל, בהינתן היעדר ראיה למשלוח הבקשה, נוכח השלמה לכאורה של המערער עם הליכי הגבייה נגדו, נוכח הגשת הבקשה לאחר קבלת הודעת רשות הרישוי ובהיעדר חשש ממשי לעיוות דין, דחה בית משפט קמא את הבקשה להארכת מועד להישפט.

נימוקי הערעור

7. המערער טוען, כי במסגרת הבקשה שהוגשה בפני בית משפט קמא, הוא מנה מספר כשלים מהותיים, אשר לדידו, יורדים לשורשו של עניין ומכרסמים ביסודות העבירה המיוחסת לו בהודעת תשלום הקנס, כשלים אשר לשם בירורם וכן לשם בדיקת משקלם מבחינה עובדתית, מחייבים בירור מקיף במסגרת הליך הוכחות, ולא באמצעות קביעות בלתי מבוססות במסגרת דיון בבקשה להארכת מועד להישפט.

8. המערער מוסיף וטוען, כי על אף העובדה שגגה עת ששלח את בקשתו להישפט בדואר רגיל וכן על אף העובדה שהדבר פועל לרעתו ואף הופך את נטל ההוכחה בדבר משלוח הבקשה, עדיין הכשלים, אשר נמנו בבקשתו, די בהם כדי להביא לקבלת הבקשה. בנקודה זו טוען המערער, כי מקום בו קיים

חשש שעלול להיגרם עיוות דין, די בכך כדי להצדיק את פתיחת שערי בית המשפט. המערער מוסיף וטוען, כי תשובות משרד הרישוי, אין בהן כשלעצמן כדי להביא לדחיית הבקשה להארכת מועד להישפט.

9. עוד טוען המערער, כי שגה בית משפט קמא עת שקבע, כי המערער לא מסר גרסה עובדתית, לא מסר היכן נערך הדו"ח ולא הסביר מדוע טעות במספר הק"מ שומטת את הבסיס לעבירה. המערער סבור, כי שגה בית משפט קמא עת שקבע, כי הטענה המרכזית הינה בדבר רישום שגוי של מספר הקילומטר והתעלם מיתר הכשלים להם טוען המערער.

10. המערער סבור, כי בית משפט קמא טעה עת שלא התייחס לטענה, כי בדו"ח ובמזכר לא ציינו השוטרים את מיקומם ביחס לרכב. עוד נטען, כי בית משפט קמא לא ייחס משקל לעובדה שהשוטרים לא ציינו האם שמרו על קשר עין רציף עם הרכב מרגע ביצוע העבירה ועד לעצירתו. בנקודה זו טוען המערער, כי שגה בית משפט קמא עת שקבע, כי היה על המערער להציג גרסה עובדתית, שכן המקום למסירת גרסה עובדתית הינו במסגרת ההליך הפלילי ולא במסגרת הבקשה להארכת מועד להישפט. עוד טוען המערער, כי שגה בית המשפט קמא עת שקבע, כי תגובתו של המערער בדו"ח מהווה ראשית הודאה, שכן לא קיים בירור ביחס לנסיבות בהן נאמרה האמירה הזו, אם בכלל, כל שכן כאשר המדובר בדו"ח הכולל רישומים פגומים ו/או חלקיים.

11. לטענת המערער, בציון הכשלים, עשה די כדי לעלות את החשש לעיוות דין ואין הוא חייב להוכיח חפותו בפני בית המשפט הדין בבקשה להארכת מועד להישפט. המערער מטעים, כי העבירה המיוחסת לו הינה עבירה מסוג אי ציות לתמרור עצור, ולפיכך, מיקום ביצוע העבירה הינו ראייה מרכזית וכל רישום שגוי של מקום ביצוע העבירה מחייב בדיקה מעמיקה. המערער טוען, כי קביעת בית משפט קמא, כי המדובר בטעות טכנית בלבד, הינה קביעה אבסורדית, לא מתקבלת על הדעת, שכן לא נשמעו עדויות במסגרת הבקשה, לא הוגש תצהיר מטעם עורך הדו"ח ולמערער לא עמדה האפשרות לחקור את עורך הדו"ח, ומכאן שהקביעה כי המדובר בטעות טכנית, מחמירה עם המערער וחוסמת את שערי בית המשפט בפניו.

12. המערער סבור, כי כל הכשלים, שפרט בבקשה ובנימוקי הערעור, יורדים לשורשה של העבירה ומכרסמים בה במידה כזו, אשר מעלה חשש לעיוות דין. המערער סבור, כי בהעדר מרכיבים מהותיים בדו"ח, כדוגמת ציון המיקום של תמרור העצור ופרוט מיקום השוטרים ביחס לרכב ושמירתם על קשר עין רצוף, אין בית המשפט יכול להתעלם ולו מן האפשרות כי, ככל שיישמע המערער בבית המשפט, ישנו סיכוי גדול וממשי שלא ניתן יהא להרשיעו בעבירה המיוחסת לו.

13. המערער מוסיף וטוען, כי בית משפט קמא חרג מגבולות הבקשה להארכת מועד להישפט, שעה שקבע כי לא נמסרה גרסה עובדתית וכי לא ניתן הסבר מדוע רישום שגוי של מספר הקילומטרים שומט את הבסיס לעבירה, שכן בכך למעשה נדרש בית משפט קמא לשלב לא לו, שהרי שלב מסירת הגרסה העובדתית הינו לתיק העיקרי ולא לבקשה להארכת מועד.

14. לסיכום, עותר המערער כי בית המשפט יקבל את הערעור, יבטל את ההחלטה, שניתנה כאמור ע"י בית משפט קמא ויורה בדבר קבלת בקשתו להארכת מועד להישפט.

טיעוני ב"כ הצדדים בדיון

15. ב"כ המערער חזר בדיון בפניי על האמור בהודעת הערעור. ב"כ המערער הטעים, כי מסעיף 5 לתגובת המרכז לגביית קנסות, שהוגשה בפני בית משפט קמא עולה, כי המערער פנה טלפונית למוקד הטלפוני של המרכז ועדכן, כי פנה למשטרת ישראל ולבית המשפט בגין הדו"ח שקיבל. עוד טען ב"כ המערער, כי מן האמור לעיל ניתן להסיק שהמערער פנה בעניין הדו"ח עובר לקבלת הודעת הפסילה ממוסד הרישוי, אשר נתקבלתה בינואר 2015. כמו כן, נטען ע"י ב"כ המערער, כי בדו"ח נפלו כשלים מהותיים ולא כשלים טכניים. להמחשת האמור לעיל שב ב"כ המערער על הטענה לגבי ציון שגוי של מספר הק"מ בכביש. בדו"ח צוין "ק"מ 200", דבר שלטענת ב"כ המערער מצביע על מיקום במדינת לבנון, היינו על מיקום שאינו הגיוני. לפיכך, ובהינתן יתר הפגמים להם טוען המערער בהודעת הערעור, טען ב"כ המערער כי מתעורר במקרה שבפנינו ספק לכך שעלול להיגרם למערער עיוות דין ומתבקשת פתיחת שערי בית המשפט בפניו.

16. ב"כ המשיבה ביקש, מנגד, לדחות את הערעור בהסתמכו על החלטתו המנומקת והמבוססת של בית משפט קמא. ב"כ המשיבה הטעים, כי המערער קיבל את הדו"ח בחודש אפריל 2014, אולם הגיש את בקשתו להארכת מועד להישפט רק כשנה לאחר מכן. עוד טען ב"כ המשיבה, כי למערער אין כל אסמכתא להוכחת הטענה ששלח את בקשתו להישפט בדואר רגיל. לטענת ב"כ המשיבה, היה על ב"כ המערער לשלוח בקשתו להישפט בדואר רשום, כמתחייב על פי התקנות, או לפחות לעקוב ולוודא שבקשתו נתקבלה. עוד טען ב"כ המשיבה, כי המערער קיבל ביום 31.8.14 הודעה מהמרכז לגביית קנסות בגין כך שתקופת 90 היום במהלכה רשאי היה להגיש את בקשתו להישפט, הסתיימה, אולם המערער הגיש את הבקשה להישפט יותר מחצי שנה לאחר מכן, כפי הנראה נוכח קבלת ההודעה ממוסד הרישוי בגין פסילת רישונו נוכח צבירת נקודות. עוד טען ב"כ המשיבה, כי מהדו"ח עולה ראשית הודאה של המערער ואף הודאה מלאה, זאת בתגובתו "אני מתנצל". המערער, לטענת ב"כ המשיבה, אינו כופר במתן תגובה זו ואינו מסביר ומפרט את טענותיו העובדתיות להבהרת כפירתו בביצוע העבירה. ב"כ המשיבה טען עוד, כי המערער לא הצביע על חשש לעיוות דין בהתייחסו לפגמים טכניים בדו"ח, אליהם נתן בית משפט קמא בהחלטתו את הדעת.

דין והכרעה

17. מסעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ") עולה, בין היתר, כי בית המשפט רשאי לקיים את המשפט בגין הודעת תשלום קנס גם אם הבקשה להישפט הוגשה באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה) לחסד"פ, בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו.

סעיף 229(ה) לחסד"פ קובע, כהאי ליסנא:

"תובע רשאי לדון בבקשה שהוגשה לאחר המועדים האמורים בסעיף קטן (א), אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמןעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה".

בית המשפט הנדרש להארכת מועד להישפט שוקל שיקולים הדומים לשיקולים הנשקלים במסגרת דיון בבקשה לביטול פסק דין, שניתן בהיעדר נאשם, המוגשת מכוח סעיפים 130 ו- 240 לחסד"פ (ראה: רע"פ 9142/01 **סוריא איטליא נ' מ"י**, פ"ד נ"ז (6) 793). על המבקש הארכת מועד להישפט להראות טעם טוב וראוי המבהיר מדוע נמנע מהגשת הבקשה להישפט במועד ובית המשפט נדרש לשקול - האם אי ביטול פסק הדין יגרור עיוות דין לנאשם, באופן המצדיק היעדרות לבקשתו.

18. ומהתם להכא:

במקרה דנן מאשר המערער, כי קיבל לידיו את הודעת תשלום הקנס מיום 24.4.14 (הדו"ח) וטוען, כי הגיש בקשה להישפט בגינה, אשר נשלחה בדואר רגיל. דא עקא, שלא עלה בידי המערער להוכיח, כי שלח, כאמור, את בקשתו להישפט, כפי שקבע בנקודה זו בית משפט קמא בהחלטתו, ובצדק. ודוק, היה על המערער, ועל כך אין חולק, לשלוח את בקשתו להארכת מועד להישפט בדואר רשום, כפי שעולה מנוסח הודעת תשלום הקנס שנמסרה למערער (נוסח ההודעה מצוי בתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד - 1974). המערער פעל, על-פי גרסתו, בניגוד לקביעת הדין ואף לא הצליח לבסס את טענתו בדבר משלוח בקשתו להישפט בדואר רגיל, ולפיכך עסקין בטענה שנטענה בעלמא וללא תימוכין. אין בשיחות המערער למוקד הטלפוני של המרכז לגביית קנסות, במסגרתן עידכן המערער את המרכז, כי פנה בגין הודעת תשלום הקנס למשטרת ישראל ולבית המשפט, כדי להוכיח שהמערער שלח בקשה להישפט, כנטען על ידו.

19. ממכתבו לבית משפט קמא של המרכז לגביית קנסות עולה, כי ביום 31.8.14 (לאחר תום תקופת 90 הימים במסגרתה היה על המערער להגיש בקשה להישפט) נשלחה למערער דרישת תשלום ראשונה על ידי המרכז, וכן נשלחה לו דרישת תשלום שנייה במסירה אישית ביום 21.9.14 (ראה סעיף 4 למכתב הנ"ל מיום 14.5.15). דא עקא, שהמערער הגיש את בקשתו להארכת מועד להישפט אך בחודש מרץ 2015, היינו כשנה לאחר קבלת הדו"ח על ידו וכחודשיים לאחר שקיבל ממוסד הרישוי הודעה בדבר פסילת רישיונו מפאת הנקודות שנצברו לחובתו. האמור לעיל מלמד לכאורה, כי בקשת המערער להארכת מועד להישפט הוגשה בזיקה להודעה שקיבל בדבר פסילת רישיונו. בנסיבות אלו, ברי שאין מקום להיעתר לבקשתו של המערער (ראה בעניין זה רע"פ 2754/12 **פול ביסמוט נ' מ"י**, פורסם בנבו, 19.4.12, פסקה ו' להחלטה).

20. כמו כן, אין בידי לקבל את טענת המערער, לפיה קיים בידיו חשש לגרימת עיוות דין למערער כתוצאה מאי היעדרות לבקשתו ומאי פתיחת שערי של בית המשפט בפניו. ודוק, המערער בתגובתו העולה מהדו"ח, שנמסר לידיו, אמר לשוטר: "אני מתנצל", דבר המהווה, למצער, ראשית הודאה של המערער בביצוע העבירה המיוחסת לו. ב"כ המערער ניסה לבסס את הטענה בדבר קיומו של חשש

לעיוות דין בכך שהצביע על פגמים הנובעים מאי פירוט מלא של העובדות בדו"ח וכן מטעות בציון מספר הק"מ בדו"ח. ודוק, מעיון בדו"ח עולה, כי העבירה בוצעה לכאורה על ידי המערער ב"ק"מ 225, דבר שאינו הגיוני, בהינתן הימצאות המיקום הנ"ל בתוך שטח לבנון. ברם, בדו"ח צוין בד בבד, כי העבירה בוצעה ב"כביש 4... פנימי נעמן", היינו צוין מיקום ביצוע העבירה, דבר המלמד בדבר מיקום ביצוע העבירה, כאשר ברי שהעבירה לא התבצעה מחוץ לגבולות המדינה וכי בציון מספר הק"מ הנ"ל נפלה טעות טכנית, כפי שנקבע בנקודה זו ובצדק על ידי בית משפט קמא בהחלטתו מושא הערעור. כמו כן, לא העלה המערער טענות כלשהן המבססות את כפירתו הכללית בביצוע העבירה, למעט ההתייחסות הנ"ל וטענתו, כי לא פורטו בדו"ח מלוא העובדות על ידי השוטר שרשם את הדו"ח, זאת מבלי לציין מהי גרסתו העובדתית ומדוע משמיט הדבר את הבסיס לביצוע העבירה על ידו.

21. לפיכך, משלא עלה בידי המערער לבסס את טענתו, לפיה שלח את בקשתו להישפט בדואר רגיל, ובהינתן השיהוי בהגשת הבקשה, שהוגשה כאמור לאחר קבלת הודעת רשות הרישוי בדבר פסילת רישיון הנהיגה של המערער וכן בהיעדר קיום חשש ממשי לעיוות דין, הרי שצדק בית משפט קמא עת שדחה בהחלטתו המנומקת היטב את בקשת המערער להארכת מועד להישפט.

22. סיכומו של דבר, הערעור נדחה.

המזכירות תמציא העתק מפסק הדין לב"כ הצדדים בדואר רשום עם אישור מסירה.

ניתן היום, ה' חשוון תשע"ו, 18 אוקטובר 2015, בהעדר הצדדים.